ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

14. září 2004 *

Ve věci C-19/03,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES,

podaná Landgericht München I (Německo), rozhodnutím ze dne 17. prosince 2002, zapsaným do rejstříku Soudního dvora dne 20. ledna 2003, v řízení

Verbraucher-Zentrale Hamburg eV

proti

O2 (Germany) GmbH & Co. OHG,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, C. Gulmann, J.-P. Puissochet (zpravodaj) a J. N. Cunha Rodrigues, předsedové senátů, R. Schintgen, F. Macken, N. Colneric a S. von Bahr, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: M. Poiares Maduro,
vedoucí soudní kanceláře: M. Múgica Arzamendi, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. ledna 2004,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za O2 (Germany) GmbH & Co. OHG P. Neuwaldem, Rechtsanwalt,

— za Komisi Evropských společenství U. Wölkerem a P. Aaltem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 25. března 2004,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 5 nařízení Rady (ES) č. 1103/97 ze dne 17. června 1997 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura (Úř. věst. L 162, s. 1; Zvl. vyd. 10/01, s. 81)

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Verbraucher-Zentrale Hamburg eV (dále jen „Verbraucher-Zentrale") a O2 (Germany) GmbH & Co. OHG (dále jen „O2"), týkajícího se podmínek, za nichž posledně uvedená společnost přepočetla na eura a zaokrouhlila cenu za minutu telefonních hovorů, která byla uvedena v jejích smlouvách a až do té doby byla vyjádřena v německých markách.

Právní rámec Společenství

3 Podle článku 3 nařízení č. 1103/97,

„[z]avedení eura nepůsobí změnu jakýchkoli ustanovení právních nástrojů, ani osvobození od dluhu, ani neopravňuje k nesplnění právních závazků, ani nepřiznává některé ze stran oprávnění takový právní nástroj jednostranně změnit či ukončit jeho platnost. Toto ustanovení se použije, nedohodnou-li se strany jinak."

4 Článek 4 téhož nařízení stanoví:

„1. Přepočítací koeficienty budou přijaty v podobě jednoho eura vyjádřeného v jednotlivých národních měnách zúčastněných členských států. Budou vyjádřeny na šest platných číslic.

2. Přepočítací koeficienty nebudou při přepočtech zaokrouhlovány ani upravovány na méně platných číslic.

3. Přepočítací koeficienty se použijí pro přepočty mezi jednotkou euro a národními měnovými jednotkami v obou směrech. Inverzní koeficienty odvozené z přepočítacích koeficientů se nebudou používat.

4. Peněžní částky, které mají být přepočteny z některé národní měnové jednotky na jinou, budou nejprve přepočteny na peněžní částku vyjádřenou v jednotce euro, přičemž tato částka smí být zaokrouhlena, avšak nejméně s přesností na tři desetinná místa, a poté budou přepočteny na druhou národní měnovou jednotku. Jiný způsob přepočtu lze použít jen tehdy, přinese-li stejné výsledky."

5 Článek 5 uvedeného nařízení stanoví:

„Peněžní částky, které mají být zaplaceny či vyúčtovány, budou při zaokrouhlování po přepočtu na jednotku euro podle článku 4 zaokrouhleny nahoru nebo dolů na nejbližší cent. Při přepočtu na národní měnovou jednotku budou peněžní částky, které mají být zaplaceny nebo vyúčtovány, zaokrouhleny nahoru nebo dolů na nejbližší dílčí jednotku, nebo pokud taková dílčí jednotka neexistuje, na nejbližší existující jednotku, anebo podle vnitrostátních právních předpisů nebo zvyklostí na násobek nebo zlomek dílčí jednotky nebo národní měnové jednotky. Vede-li použití přepočítacího koeficientu k výsledku nacházejícímu se přesně ve středu, zaokrouhlí se částka nahoru."

6 Nařízení Rady (ES) č. 974/98 ze dne 3. května 1998 o zavedení eura (Úř. věst. L 139, s. 1; Zvl.vyd. 10/01, s. 111) ve svém článku 14 stanoví:

„Odkazují-li právní nástroje existující ke konci přechodného období na národní měnové jednotky, považují se tyto odkazy za odkazy na jednotku euro podle příslušných přepočítacích koeficientů. Použijí se pravidla pro zaokrouhlování stanovená v nařízení (ES) č. 1103/97."

7 Podle článku 13 nařízení č. 974/98 se výše uvedený článek 14 zejména použije „od konce přechodného období", přičemž toto období je vymezeno v článku 1 tohoto nařízení jako „období počínající 1. lednem 1999 a končící 31. prosincem 2001".

8 Na základě článku 1 nařízení Rady (ES) č. 2866/98 ze dne 31. prosince 1998 o přepočítacích koeficientech mezi eurem a měnami členských států přijímajících euro (Úř. věst. L 359, s. 1) činí neodvolatelně stanovený přepočítací koeficient mezi eurem a německou markou 1 EUR za 1,95583 DEM.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

9 O2, jejíž obchodní firma až do dubna 2002 zněla VIAG Interkom GmbH & Co., má sídlo v Mnichově (Německo). Provozuje mobilní telefonní síť. Její smlouvy o poskytování mobilních telefonních služeb stanoví, že její tarify se zakládají na ceně za minutu hovoru, která se liší v závislosti na tarifní nabídce zvolené zákazníkem, a že provolaný čas je účtován po časovém úseku v délce deseti sekund.

10 Před přechodem na euro byla cena za minutu hovoru jednotlivých tarifních nabídek O2 uváděna v německých markách s přesností na dvě desetinná místa, například 0,05 DEM u jednoho z tarifů (tarif „Genion Home", který se použil na hovory uskutečněné po 21. hodině do pevné sítě). Při tomto tarifu činila cena za každý časový úsek 0,00833 DEM a cena hovoru v délce deseti minut 0,5 DEM.

11 V průběhu léta 2001 O2 přepočetla na eura částky, které byly v jejích smlouvách uvedeny v DEM. Na základě použití přepočítacího koeficientu ve výši 1,95583 DEM za 1 EUR, stanoveného v článku 1 nařízení č. 2866/98, byla cena za minutu hovoru pro výše uvedený tarif, která – při vyjádření na pouhých pět desetinných míst – činila 0,02556 EUR, zaokrouhlena na nejbližší eurocent, tedy byla zaokrouhlena nahoru, a v důsledku toho byla stanovena na 0,03 EUR.

12 Verbraucher-Zentrale (sdružení oprávněné činit právní kroky proti porušování právních předpisů na ochranu spotřebitelů) shledalo, že použití přepočítacího koeficientu a zaokrouhlení způsobily zvýšení ceny hovorů v tomto tarifu, když cena za jeden hovor v délce deseti minut činila 0,3 EUR, čili 0,59 DEM namísto dřívějších 0,5 DEM, a mělo za to, že O2 porušila zásady trvání smluv a co nejvyšší míry přesnosti při přepočtu, které jsou vyjádřeny v nařízeních č. 1103/97 a 2866/98.

13 Žalobou ze dne 20. února 2002 zahájilo řízení u Landgericht, když u tohoto soudu uplatnilo, že cena za minutu hovoru uvedená ve smlouvách O2 není peněžní částkou, která má být zaplacena či vyúčtována ve smyslu článku 5 nařízení č. 1103/97. Podle něj je tato cena pouze mezitímní částkou, která by neměla být předmětem zaokrouhlování. Přepočet a zaokrouhlení této ceny mají negativní důsledky pro spotřebitele, zatímco účelem nařízení č. 1103/97 je právě jejich ochrana.

14 O2 naopak zastávala názor, že cena za minutu hovoru představuje určující znak pro porovnání cen mezi provozovateli mobilních telefonních sítí a zároveň jako každá cena částku, která má být spotřebitelem zaplacena, ve smyslu článku 5 nařízení č. 1103/97, jakož i částku, která má být vyúčtována, ve smyslu téhož článku. Uvedení ceny za minutu hovoru s přesností na více desetinných míst by bylo v rozporu se zásadami jasnosti a pravdivosti cen uvedenými ve vnitrostátní právní úpravě o uvádění cen. O2 nadto uvedla, že cena za minutu hovoru v jiných tarifech, než jsou tarify, které uvedlo Verbraucher-Zentrale jako příklad, v důsledku přepočtu a zaokrouhlení klesla, takže zákazníkům O2 v celkovém výsledku nebyly na újmu podmínky, za nichž tato společnost provedla přechod na euro.

15 Landgericht měl za to, že ochrana spotřebitelů je cíl, který je sledován nařízením č. 1103/97. Uvedl, že vnitrostátní právní úprava o uvádění cen v žádném ohledu nenutila O2 k přepočtu jejích cen za minutu hovoru na eura a k jejich zaokrouhlení a že jejich uvedení v markách mohlo splnit požadavky této vnitrostátní právní úpravy. Zdůraznil, že porušení článku 5 nařízení č. 1103/97 by mohlo být shledáno pouze tehdy, pokud by ceny za minutu hovoru uvedené ve smlouvách nebyly částkami, které mají být zaplaceny nebo vyúčtovány ve smyslu tohoto ustanovení, a pokud by z uvedeného nařízení vyplývalo, že částky jiné než ty, které mají být zaplaceny nebo vyúčtovány, nemohly být zaokrouhleny.

16 Landgericht, který předně upřel svou pozornost na doslovné znění článku 5 nařízení č. 1103/97, měl za to, že cena za minutu hovoru je pouhým základem pro výpočet, a není tudíž částkou, kterou platí zákazník, ani částkou, kterou účtuje O2. Domníval se, že O2 se tímto přepočtem a zaokrouhlením vyhnula svému smluvnímu závazku poskytnout telefonní služby za určitou cenu za minutu hovoru, kdežto článek 3 nařízení č. 1103/97 stanoví, že zavedení eura a nezbytné přepočty s tím spojené nemohou odůvodnit nedodržování právních povinností. Uvedl však, že cena za minutu hovoru ve skutečnosti pro spotřebitele představuje určující znak pro porovnávání a že z hlediska přechodu na euro není vhodné, aby tato cena byla i nadále uváděna v národní měně nebo s přesností na neomezený počet desetinných míst.

17 Landgericht München se rozhodl přerušit řízení, maje za to, že tak vyšel najevo rozpor mezi doslovným výkladem a teleologickým výkladem nařízení č. 1103/97, a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba první větu článku 5 nařízení č. 1103/97 vykládat tak, že v rámci soukromoprávních smluvních vztahů lze zaokrouhlit jedině konečnou částku k fakturaci nebo jednotlivou částku uvedenou ve faktuře, nebo představuje cena za jednotku/tarif (zde cena za minutu hovoru), které byly rovněž smluvně ujednány, peněžní částku, která má být zaplacena či vyúčtována ve smyslu výše uvedeného ustanovení? Je při rozhodování o otázce, zda je určitý tarif peněžní částkou, která má být zaplacena či vyúčtována ve smyslu článku 5 nařízení č. 1103/97, směrodatné, že se tento tarif určuje jako určitý násobek (v projednávaném případě šestinásobek) jednotky, která slouží jako základ (v projednávaném případě časový úsek v délce deseti sekund) pro výpočet konečné částky k fakturaci, nebo že tento tarif představuje z hlediska spotřebitele určující znak?

2) Je třeba nařízení č. 1103/97 (zejména článek 5) vykládat tak, že obsahuje taxativní úpravu, na jejímž základě částky jiné než částky, které mají být zaplaceny či vyúčtovány (pokud se takové částky vyskytují), nemohou být zaokrouhleny způsobem popsaným v článku 5, takže musí být i nadále uváděny v dřívější národní měně nebo je třeba uvádět přesnou částku, která byla výsledkem přepočtu?"

K první otázce

18 Svou první otázkou se předkládající soud v podstatě táže, zda určitý tarif, jakým je cena za minutu hovoru, za kterou O2 svým zákazníkům fakturuje telefonní spojení, představuje peněžní částku, která má být zaplacena či vyúčtována, ve smyslu první

věty článku 5 nařízení č. 1103/97, či zda pouze konečná částka, která je spotřebiteli ve skutečnosti fakturována, může představovat takovou peněžní částku.

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

19 O2 zastává názor, že správně použila pravidlo pro zaokrouhlování stanovené v první větě článku 5 nařízení č. 1103/97 a že její zákazníci v celkovém výsledku touto volbou nebyli postiženi, jelikož přechod na euro vedl ke zvýšení i snížení sazeb podle toho, která cena za minutu hovoru byla použita.

20 O2 má za to, že spor v původním řízení se týká výlučně možnosti přepočítat na eura a zaokrouhlit ceny za minutu hovoru, a nikoliv způsobu zaokrouhlování těchto cen po přepočtu. Význam má tudíž jedině výklad článku 4 nařízení č. 1103/97, který se týká možností přepočtu a zaokrouhlování, když první věta článku 5 tohoto nařízení pouze stanoví způsob zaokrouhlení peněžních částek.

21 O2 uplatňuje, že jednala v souladu s ustanoveními čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení č. 1103/97. Přepočítací koeficienty při přepočtu nezaokrouhlila ani neupravila na méně platných číslic a použila přepočítací koeficient stanovený pro přepočet německých marek na eura. Pokud jde o čl. 4 odst. 4 téhož nařízení, ten není v projednávaném případě použitelný, jelikož nedošlo k přepočtu žádné peněžní částky z některé národní měny do jiné.

22 Tyto články ani žádné jiné ustanovení práva Společenství neomezují použití pravidla pro zaokrouhlování uvedeného v první větě článku 5 nařízení č. 1103/97 na celkovou částku ve skutečnosti fakturovanou spotřebiteli. Článek 4 uvedeného nařízení zvláště neobsahuje žádné pravidlo, které by zakazovalo přepočet a zaokrouhlení takové částky, jakou je cena za minutu hovoru, která představuje směrodatnou částku sjednanou se spotřebitelem jako jednotku pro fakturaci hovorů. Komise nadto připustila, že obě metody přepočtu, z nichž první spočívá v přepočtu každé z mezitímních částek a druhá spočívá v tom, že se přepočítává až konečná částka, jsou slučitelné s pravidly pro zaokrouhlování, která jsou vymezena v nařízeních týkajících se eura.

23 O2 konečně zastává názor, že cena za minutu hovoru představuje se spotřebitelem sjednanou peněžní částku, která má být zaplacena, a tudíž ve skutečnosti odpovídá „peněžní částce, která má být zaplacena" ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97, na kterou se použije pravidlo pro zaokrouhlování. V každém případě je třeba na tuto cenu na základě fakturace hovorů nahlížet jako na „peněžní částku, která má být vyúčtována", ve smyslu téhož ustanovení. Pro zkoumání předběžné otázky je bezvýznamné, zda se tarif, jakým je cena za minutu hovoru, určuje jako určitý násobek jednotky, která slouží jako základ pro výpočet konečné částky k fakturaci, nebo zda tarif představuje z hlediska spotřebitele rozhodný referenční údaj.

24 Komise se domnívá, že nařízení č. 1103/97 nepodává vymezení peněžních částek, „které mají být zaplaceny či vyúčtovány". Z jedenáctého bodu odůvodnění tohoto dokumentu, podle něhož zavedení eura „vyžaduje" zaokrouhlování peněžních částek, vyplývá, že pravidla pro zaokrouhlování by se měla použít pouze v míře nezbytné k přechodu na euro.

25 Jelikož nejmenší dílčí jednotkou eura je cent, je třeba každou částku, která z praktických důvodů nemůže být dělena na menší jednotky, než je tato nejmenší dílčí jednotka, považovat za částku, která má být zaplacena či vyúčtována, a v důsledku toho je třeba, aby byla zaokrouhlena na nejbližší cent. Tak tomu je rovněž například u peněžitých závazků či částek uvedených na výpisech z účtu nebo v účetních rozvahách.

26 Naproti tomu částka, jakou je cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, která slouží výlučně k výpočtu takových částek, u nichž by zvýšená míra přesnosti nevedla k žádným praktickým potížím, by měla být považována za mezitímní částku, kterou není třeba zaokrouhlovat za podmínek stanovených v článku 5 nařízení č. 1103/97. Skutečnost, že cena za minutu hovoru pro spotřebitele představuje určující srovnávací znak, nemá na tento rozbor žádný dopad. Mimoto některé subjekty, kteří jsou soutěžiteli O2, zaokrouhlily své ceny za minutu hovoru přepočtené na eura na čtyři desetinná místa, a nikoliv na nejbližší cent.

27 První věta článku 5 nařízení č. 1103/97 by tudíž měla být vykládána tak, že se nevztahuje na částky, jakými jsou ceny za minutu hovoru uvedené ve smlouvách O2.

Odpověď Soudního dvora

28 Nařízení č. 1103/97 nepodává žádné vymezení pojmu „peněžní částky, které mají být zaplaceny či vyúčtovány", uvedeného v první větě jeho článku 5.

29 I když znění tohoto ustanovení jasně předpokládá, že do tohoto pojmu jsou zahrnuty jednak částky, které zavdávají příčinu k platbě ze strany spotřebitele, totiž veškeré peněžité závazky, a jednak částky zapisované do účetních dokladů nebo výpisů z účtu, neumožňuje ihned určit, zda tento pojem pokrývá rovněž peněžité částky, jakými jsou ceny za minutu hovoru používané O2, které slouží jako základ pro výpočet ceny, kterou má zaplatit spotřebitel.

30 Jelikož znění nařízení č. 1103/97 neobsahuje žádný jiný údaj, je třeba se soustředit na jeho účel.

31 Z jeho odůvodnění a ustanovení jako celku vyplývá, že toto nařízení směřuje k tomu, aby bylo zabezpečeno, že přechod na jednotnou měnu se uskuteční, aniž by byly dotčeny závazky, které na sebe již dříve vzali občané a podniky. Z tohoto hlediska čtvrtý bod jeho odůvodnění stanoví, že „[...] právní jistota v raném stadiu umožní občanům a podnikům optimální přípravu". Podle sedmého bodu jeho odůvodnění „je všeobecně přijímanou právní zásadou, že zavedení nové měny neovlivňuje trvání smluv a jiných právních nástrojů". Tentýž bod odůvodnění dále specifikuje, že cílem ustanovení nařízení č. 1103/97, která se týkají trvání smluv, je „poskytnout právní jistotu a průhlednost hospodářským subjektům a zejména spotřebitelům [...]". První věta článku 3 nařízení č. 1103/97 stanoví, že „[z]avedení eura nepůsobí změnu jakýchkoli ustanovení právních nástrojů, ani osvobození od dluhu, ani neopravňuje k nesplnění právních závazků, ani nepřiznává některé ze stran oprávnění takový právní nástroj jednostranně změnit či ukončit jeho platnost".

32 Na dosažení cíle neutrality přechodu na euro má účast i stanovení pravidel týkajících se postupů při přepočtu. Sledování co možná největší neutrality těchto postupů na straně občanů i podniků totiž předpokládá, jak naznačuje dvanáctý bod odůvodnění výše uvedeného nařízení, že bude zabezpečena „vysoká míra přesnosti při přepočtech". Článek 4 odst. 1 nařízení č. 1103/97 tak stanoví, že přepočítací koeficienty jsou „vyjádřeny na šest platných číslic". Tentýž článek ve svém odstavci 2 dále specifikuje, že „[p]řepočítací koeficienty nebudou při přepočtech zaokrouhlovány ani upravovány na méně platných číslic", a ve svém odstavci 3, že „[i]nverzní koeficienty odvozené z přepočítacích koeficientů se nebudou používat", přičemž tento posledně uvedený pokyn podle desátého bodu odůvodnění nařízení č. 1103/97 směřuje k tomu, aby bylo zamezeno „závažným nepřesnostem, zejména v případě vysokých částek".

33 Ve jménu téhož cíle neutrality přechodu na euro nařízení č. 1103/97 v jedenáctém bodě svého odůvodnění stanoví, že pravidla pro zaokrouhlování peněžních částek „nemají vliv na žádnou zaokrouhlovací praxi, zvyklosti nebo vnitrostátní předpisy pro zaokrouhlování, které zajišťují vyšší stupeň přesnosti pro mezivýpočty".

34 Z tohoto zkoumání účelu nařízení č. 1103/97, a zejména z odkazu, který obsahuje jedenáctý bod jeho odůvodnění, na vnitrostátní předpisy v oblasti zaokrouhlování peněžních částek vyplývá, že toto nařízení stanoví pouze minimální pravidla týkající se zaokrouhlování určitých částek a ponechává vnitrostátním orgánům, aby usilovaly o udržování a přijímání pravidel, která umožní lépe přispět k dosažení cíle neutrality přechodu na jednotnou měnu. Samotné znění tohoto jedenáctého bodu odůvodnění naznačuje, že cílem podmínek zaokrouhlování peněžních částek uvedených v nařízení č. 1103/97 není taxativně upravit mezivýpočty, které se týkají těchto částek.

35 Pokud by pak první věta článku 5 nařízení č. 1103/97 byla vykládána tak, že se vztahuje na veškeré peněžní částky, včetně peněžních částek, které nezavdávají příčinu k platbě ani k účetnímu zápisu, vyžadovala by tato věta dodržování pravidla pro zaokrouhlování, jež by neodpovídalo ve všech případech stupni přesnosti, který si žádá cíl neutrality zavedení eura, což by v důsledku mohlo být na újmu přesnějším pravidlům existujícím na vnitrostátní úrovni.

36 První věta článku 5 nařízení č. 1103/97 tudíž nesmí být vykládána extenzivně. Vztahovat se může, jak správně uvádí Komise, pouze na peněžní částky uvedené v bodu 29 tohoto rozsudku, u nichž je zaokrouhlení na nejbližší cent nejen odůvodněné, ale rovněž nezbytné z praktických důvodů, ať již obchodních, účetních či finančních.

37 Jelikož totiž nejmenší dílčí jednotkou eura je cent, může být cena, která je ve skutečnosti placena spotřebitelem, pokud tuto cenu hradí v hotovosti, vyjádřena nejvýše s přesností na nejbližší cent. Stejně tak pakliže jsou faktury zaokrouhleny na nejbližší cent, mohou být účetní zápisy a výpisy z účtu, které odpovídají těmto fakturám, vyjádřeny nejvýše s toutéž mírou přesnosti.

38 Rozvoj elektronických platebních prostředků, jakými jsou platební karty a bankovní převody, jistě mohl otevřít prostor pro stupeň přesnosti jdoucí nad rámec této nejmenší dílčí jednotky. Zřejmé praktické důvody však vyloučily, aby na občany a na podniky byly kladeny takové požadavky, které ostatně v každém případě nemohly být dodrženy pro platby v hotovosti.

39 Zákonodárce Společenství, vědom si nevyhnutelných nepřesností spjatých se zaokrouhlováním peněžních částek na nejbližší cent, se tudíž omezil na to, aby stanovil, že tuto praxi je třeba použít na peněžní částky, které zavdávají příčinu k platbě nebo účetním zápisům, a aby v poslední větě článku 5 nařízení č. 1103/97 dále specifikoval, že „[v]ede-li použití přepočítacího koeficientu k výsledku nacházejícímu se přesně ve středu, zaokrouhlí se částka nahoru".

40 Pokud jde o tarif, jakým je cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, neexistuje žádný praktický důvod, aby jeho částka byla ve všech případech zaokrouhlena na dvě desetinná místa. Jednotkovou sazbu za zboží a služby bude totiž pravděpodobně možné vyjádřit s vyšší mírou přesnosti, jak o tom svědčí praxe řady hospodářských subjektů. Taková částka především není ve skutečnosti spotřebiteli fakturována a jím placena a jako taková není zapisována do žádného účetního dokladu nebo výpisu z účtu. Za těchto podmínek nepředstavuje peněžní částku, která má být zaplacena či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97. Není ji tudíž třeba ve všech případech zaokrouhlovat na nejbližší cent.

41 Skutečnost, že tento tarif představuje určující znak ceny zboží nebo služeb nabízených spotřebiteli, je pro tento závěr bezvýznamná. Uvedení sazby s mírou přesnosti omezenou na dvě desetinná místa totiž není nezbytně nejlepším způsobem k zajištění úplné informovanosti spotřebitele.

42 Ani okolnost, že tento tarif se určuje jako určitý násobek (šestinásobek) jednotky, která slouží jako základ (časový úsek v délce deseti sekund) pro výpočet konečné částky k fakturaci, nemá vliv na odpověď na předběžnou otázku. Jelikož tento tarif není částkou, kterou skutečně platí spotřebitel, nejedná se o peněžní částku, která má být zaplacena nebo vyúčtována, ve smyslu nařízení č. 1103/97, bez ohledu na jeho strukturu či jeho způsob výpočtu.

43 Je tudíž třeba na první předběžnou otázku odpovědět tak, že tarif, jakým je cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, nepředstavuje peněžní částku, která má být zaplacena či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97, a není jej tudíž třeba ve všech případech zaokrouhlovat na nejbližší cent. Skutečnost, že se tarif určuje jako určitý násobek jednotky, která slouží jako základ pro výpočet konečné částky k fakturaci, nebo že uvedený tarif představuje pro spotřebitele určující prvek ceny zboží nebo služeb, je pro toto posouzení bezvýznamná.

K druhé otázce

44 Svou druhou otázkou se předkládající soud v podstatě táže, zda je třeba nařízení č. 1103/97, zejména první větu jeho článku 5, vykládat tak, že brání tomu, aby částky jiné než částky, které mají být zaplaceny nebo vyúčtovány, byly zaokrouhleny na nejbližší cent.

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

45 O2 zastává názor, že veškeré peněžní částky představují částky, které mají být zaplaceny či vyúčtovány, a že mohou být předmětem přepočtu, a v důsledku toho i zaokrouhlení způsobem vymezeným v první větě článku 5 nařízení č. 1103/97. Pokud by se u některých peněžních částek nejednalo o peněžní částku, která má být zaplacena či vyúčtována, vztahovala by se na ně pravidla pro zaokrouhlování obsažená v nařízení a musela by zůstat vyjádřena v dřívější národní měně nebo s přesným uvedením výsledku přepočtu, což by bylo neslučitelné s cílem rychlého přechodu na euro.

46 O2 podpůrně uplatňuje, že v případě, že by na cenu za minutu hovoru nebylo nahlíženo jako na částku, která má být zaplacena či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení č. 1103/97, musí být toto ustanovení vykládáno tak, že nebrání tomu, aby jiné částky, jako cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, mohly být zaokrouhleny na nejbližší cent.

47 Komise má za to, že z neexistence zmínky o jiných peněžních částkách v uvedeném ustanovení nelze dovodit formální zákaz zaokrouhlování jiných částek; takový zákaz by vyžadoval výslovnou zmínku, a to i když je nařízení založeno na zásadě, podle níž musí být přepočet proveden s nejvyšší možnou mírou přesnosti. Článek 5 tudíž upravuje pouze zaokrouhlování částek, na něž odkazuje, a to tak, že stanoví minimální stupeň přesnosti a není na překážku tomu, aby vnitrostátní právo u jiných částek usilovalo o dosažení vyššího stupně přesnosti, zvláště pak u mezivýpočtů.

Odpověď Soudního dvora

48 Jak vyplývá z odpovědi na první otázku, první věta článku 5 nařízení č. 1103/97 stanoví pravidlo pro zaokrouhlování, které se použije pouze na peněžní částky, na které odkazuje. Pokud jde o ostatní ustanovení tohoto nařízení, nestanoví žádné pravidlo pro zaokrouhlování týkající se jiných peněžních částek, jakými jsou jednotkové sazby zboží a služeb nebo mezitímní částky umožňující výpočet peněžních částek, které mají být zaplaceny či vyúčtovány. Nařízení č. 1103/97 totiž zvláště vzhledem k rozdílům v hodnotě mezi dřívějšími měnovými jednotkami členských států nemohlo určit jednotně pro všechny členské státy přijímající euro, jaký stupeň přesnosti se vyžaduje pro postupy zaokrouhlování, které se týkají uvedených sazeb či mezitímních částek.

49 Okolnost, že nařízení č. 1103/97 samo nestanoví stupeň přesnosti postupů zaokrouhlování, které se týkají jiných peněžních částek, však ještě neznamená, že by se tyto postupy vymykaly z obecné zásady trvání smluv, jejímž vyjádřením je článek 3 uvedeného nařízení, ani že by mohly porušovat cíl neutrality přechodu na euro sledovaný tímto nařízením.

50 Jednak pravidlo zaokrouhlení na nejbližší cent vyjádřené v první větě článku 5 nařízení č. 1103/97 a pravidlo, které jej doplňuje, obsažené v poslední větě téhož článku, podle něhož mají být určité peněžní částky zaokrouhleny na celé centy nahoru, jsou hospodářským subjektům předepsána pouze z důvodu praktické nezbytnosti.

51 Společný účinek obou těchto pravidel má za následek relativní nepřesnost ve výsledku přepočtu hodnoty zboží a služeb na eura, přičemž tato nepřesnost může jít až tak daleko, že změní způsobem nikoliv zanedbatelným smluvně ujednané ceny, a může tak být příčinou porušení zásad trvání smluv a neutrality přechodu na euro. Z toho plyne, že zaokrouhlování peněžních částek jiných než peněžních částek, na něž odkazuje první věta článku 5 nařízení č. 1103/97, na pouhá dvě desetinná místa nemůže ve všech případech odpovídat požadavku přesnosti, který ukládají uvedené zásady, a to i za předpokladu, že by taková zaokrouhlovací praxe nebyla vyloučena ustanoveními vnitrostátního práva.

52 Kromě toho z jedenáctého bodu odůvodnění nařízení č. 1103/97, které uvádí, že pravidla pro zaokrouhlování obsažená v tomto nařízení „nemají vliv na žádnou zaokrouhlovací praxi, zvyklosti nebo vnitrostátní předpisy pro zaokrouhlování, které zajišťují vyšší stupeň přesnosti pro mezivýpočty", vyplývá, že autoři nařízení nezmocnili vnitrostátní orgány k tomu, aby se odchýlily od zásad trvání smluv a neutrality při stanovení podmínek zaokrouhlování použitelných na tarify nebo na mezitímní částky.

53 Z těchto úvah vyplývá, že i když nařízení č. 1103/97 obecně nebrání tomu, aby jiné peněžní částky než peněžní částky, na které odkazuje první věta jeho článku 5, byly zaokrouhleny na nejbližší cent, je nicméně třeba, aby touto zaokrouhlovací metodou nebyly dotčeny smluvní závazky, které na sebe vzaly hospodářské subjekty, včetně spotřebitelů, a aby neměla reálný dopad na ceny, které mají být ve skutečnosti zaplaceny.

54 Tak v případě, že cena, která má být zaplacena, je výsledkem zohlednění zvýšeného počtu mezivýpočtů, může mít zaokrouhlení jednotkové sazby tohoto zboží a služeb nebo každé z mezitímních částek, které vstupují do fakturace, na nejbližší cent, reálný dopad na cenu, kterou spotřebitelé ve skutečnosti ponesou. Pokud pak nebyla předem dohodnuta mezi stranami příslušné smlouvy, je taková změna ceny v rozporu se zásadou trvání smluv a s cílem neutrality přechodu na euro, o jehož zaručení usiluje nařízení č. 1103/97.

55 Přísluší vnitrostátnímu soudu, aby ve sporu, který mu byl předložen, prověřil, zda použití pravidla pro zaokrouhlování na nejbližší cent mělo reálný dopad na částku, kterou musí uhradit spotřebitelé, a zda použití tohoto pravidla mělo vliv na smluvní závazky, které na sebe vzaly strany.

56 Přísluší tak předkládajícímu soudu, aby prověřil, zda rozhodnutí O2 zaokrouhlit veškeré své tarify za minutu hovoru na nejbližší cent mělo reálný dopad na ceny a zda má za následek porušení smluvních závazků, které na sebe vzala tato společnost ve vztahu ke svým zákazníkům.

57 Je tudíž třeba na druhou otázku odpovědět, že nařízení č. 1103/97 musí být vykládáno tak, že nebrání tomu, aby částky jiné než částky, které mají být zaplaceny nebo vyúčtovány, byly zaokrouhleny na nejbližší cent, za předpokladu, že tato zaokrouhlovací praxe respektuje zásadu trvání smluv zaručenou článkem 3 tohoto nařízení a cíl neutrality přechodu na euro sledovaný uvedeným nařízením, tedy že touto zaokrouhlovací praxí nebyly dotčeny smluvní závazky, které na sebe vzaly hospodářské subjekty, včetně spotřebitelů, a že nemá reálný dopad na cenu, která má být ve skutečnosti zaplacena.

K nákladům řízení

58 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před vnitrostátním soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) **Tarif, jakým je cena za minutu hovoru, která je předmětem sporu v původním řízení, nepředstavuje peněžní částku, která má být zaplacena či vyúčtována, ve smyslu první věty článku 5 nařízení Rady (ES) č. 1103/97 ze dne 17. června 1997 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura, a není jej tudíž třeba ve všech případech zaokrouhlovat na nejbližší cent. Skutečnost, že se tarif určuje jako určitý násobek jednotky, která slouží jako základ pro výpočet konečné částky k fakturaci, nebo že uvedený tarif představuje pro spotřebitele určující prvek ceny zboží nebo služeb, je pro toto posouzení bezvýznamná.**

2) **Nařízení č. 1103/97 musí být vykládáno tak, že nebrání tomu, aby částky jiné než částky, které mají být zaplaceny nebo vyúčtovány, byly zaokrouhleny na nejbližší cent, za předpokladu, že tato zaokrouhlovací praxe respektuje zásadu trvání smluv zaručenou článkem 3 tohoto nařízení a cíl neutrality přechodu na euro sledovaný uvedeným nařízením, tedy že touto zaokrouhlovací praxí nebyly dotčeny smluvní závazky, které na sebe vzaly hospodářské subjekty, včetně spotřebitelů, a že nemá reálný dopad na cenu, která má být ve skutečnosti zaplacena.**

Podpisy.